

Osnutek panožnega sporazuma je v javni razpravi

Zakon o združenem delu narekuje vsem panogam, da s pomočjo tako imenovanih panožnih sporazumov določajo skupne osnove, merila in izhodišča za razporejanje dohodka, čistega dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo. Prvi gradbeniški samoupravni sporazum je bil sprejet 1972. leta. Z letošnjim letom, ko so poznane vse strokovne podlage, ki izhajajo iz Družbenega dogovora skupnih osnovah za oblikovanje in delitev sredstev za OD in skupno porabo, je sindikat pričel s široko akcijo prilagajanja samoupravnih aktov o razporejanju dohodka po družbenemu dogovoru.

Republiški odbor sindikata gradbenih delavcev Slovenije in Splošno združenje gradbeništva in IGM Slovenije sta imenovala delovne skupine za pripravo tega sporazuma. S strani Gradisa je bil v redakcijsko skupino imenovan Vinko Koletič. V komisiji za pripravo strokovnih podlag za razvid del in nalog ter vrednotenje zahtevnosti le-teh je delal mag. Stane Uhan, v komisiji, ki je

pripravila strokovne podlage za ugotavljanje delovne uspešnosti Janko Štok in v komisiji za pripravo strokovnih podlag za delitev čistega dohodka in osebnih dohodkov na osnovi minulega dela Zora Vehovec.

Osnutek panožnega sporazuma je od začetka tega meseca v javni obravnavi pri vseh bodočih udeleženkah — ozdih z dejavnostjo: visoke gradnje, nizke gradnje in hi-

drogradnje, proizvodnja gradbenega materiala, proizvodnja kamna, gramoza in peska, vodno gospodarstvo, instalacijska in zaključna dela v gradbeništvu, projektiranje in so-

rodne tehnične storitve ter druge OZD, ki so reprodukcijsko in institucionalno povezane v DO iz naštetih področij.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Terminal za razsute tovore gotov do 25. maja

Novih 200 metrov obale v Luki Koper

Luka Koper je takomenovano okno v svet za slovensko gospodarstvo, pa ne samo za slovensko, temveč tudi za dobršen del srednje Evrope.

Že prvi pričetki gradnje Luke Koper so bili vsestransko povezani z Gradisom. Vse priveze razen prvega, ki je bil zgrajen v sezoni 1957—58 — vse obale in večino ostalih luških objektov je zgradil Gradis, pretežno z delavci tozda GE Koper.

Tudi letos je največje gradbišče tega tozda luka. Pred kakim letom so začeli zabijati prve pilote med Ankaranom in Kopro, danes pa tukaj že stoji nova obala oziroma ob njej terminal za razsute tovore, ki bo v prvi vrsti služil za pretovor premo-

ga. Gradnja terminala za razsute tovore bo tekla po nam že znani tehnolo-

giji — uporabljamo jo pri gradnji obal v Luki Koper že od 1970. leta dalje. Konstrukcija je armiranobetonska, bronasta, polmontažnega tipa, temeljena na jeklenih pilotih, le-ti pa so pred uničujočimi vplivi morske vode zaščiteni z elektrokatodnim postopkom. Jekleni nosilci premera 8,12 centimetra so bili zabiti v globino do 30 metrov. Tako globoko zabijanje je potrebno zaradi slabo nosilnih tal na vsem območju Luke. Nosilna tla dosežemo v večini primerov šele v globini 20 in več metrov pod morskim dnom.

Obala terminala za razsute tovore meri v dolžino 200 metrov, v širino pa 22 metrov. Ob njej bodo lahko pristajale ladje z nosilnostjo do 80 tisoč BRT. Novi del obale zaenkrat predstavlja prvo fazo gradnje terminala za razsute tovor, omogočala pa bo letni pretovor do 1,5 milijona ton materialov. Ta zmogljivost naj bi se v prihodnjih letih z novimi vlaganji povečala do 4,5 milijona ton pretovora letno.

Investicijska vrednost omenjene I. faze tega terminala znaša nekaj nad 1,5 milijarde dinarjev. Gradbena dela na obali so v glavnem zaključena, mariborska Metalna pa tudi že montira dve obalni dvigali ter drugo strojno opremo za transport in deponijo premoega oziroma vseh vrst razsutih tovorov, ter opremo za ekološko zaščito.

Ob otvoritvi terminala za razsute tovore, ki bo predvidoma okrog 25. maja, bo Luka Koper izdala poseben referenčni katalog, v katerem bodo predstavljeni vsi glavni izvajalci del za luko. Gradis kot glavni nosilec in izvajalec gradbenih del bo v katalogu predstavljen na celi strani.

Cveto Pavlin

Ob bližnjih praznikih,
27. aprila — dnevu OF
1. maju — prazniku dela
9. maju — dnevu zmage
bralcem čestitajo in jim želijo prijetno praznovanje

družbenopolitične organizacije GIP Gradis
samoupravni in poslovodni organi GIP Gradis
uredništvo Gradisovega vestnika

Delavci Gradisa tozda GE Koper so v glavnem že zaključili z deli na 200 m dolgi operativni obali terminala za razsute tovore, tako da se že lahko montirajo luška dvigala in ostala oprema za transport razsutih tovorov

S konference OOZS v GIP Gradis

Delegati podprli načrt poslovne politike 1984

Člani na novo konstituirane Konference osnovnih organizacij sindikata v Gradisu so na 1. seji 5. aprila — lahko bi ji rekli maratonska seja, saj je trajala dobrih pet ur! — napovedali živo in pestro aktivnost v tem letu, ki naj bi jo čutili v vseh osnovnih organizacijah, za uresničitev zastavljenih ciljev pa si bo treba prizadevati v vseh sindikalnih skupinah, tako v proizvodnih obratih, delavnicah, na gradbiščih in po oddelkih kot v strokovnih službah DSSS in Inženiringa.

Osrednja točka dnevnega reda je bila obravnava postavk iz gospodarskega načrta Gradisa za leto 1984 ter na to vezano poslovno politiko.

Bilančni podatki o poslovanju v lanskem letu so služili kot osnova, predstavitev svežih podatkov o poslovanju v prvih dveh letošnjih mesecih — ki so v primerjavi z enakim obdobjem lani nekoliko svetlejši — pa je dopolnjevala okvir. Iznešenih je bilo mnogo števil, primerjav in ocen, hkrati pa tudi vprašaje, saj so pričakovani ukrepi, ki bodo prav gotovo vplivali tudi na naše poslovanje, v mnogočem še neznanca. Še bolj kot kdajkoli prej se je tudi pokazalo, da bo treba imeti v večji meri pred očmi skupni družbeni interes in koristi DO Gradis kot celote, kar hkrati pomeni, da naj bi s podporo začrtani poslovni politiki postopno vse več zadev v Gradisu urejali enotneje.

Negovati kult dela

Imperativ obnašanja v vsem Gradisu v zaostrenih razmerah naj bi se zrcalil v naslednjem: koncentraciji sredstev (denarja), izkoriščanju razpoložljivega znanja, ter v znatno večji motivaciji vseh zaposlenih za varčno in produktivno delo; kar se ob ustrezno večjem doseženem dohodku pozna tudi posledično — da je več sredstev za OD in za sklade.

Obveljala je misel: Gradis mora biti kolektiv, sposoben obvladovati težje razmere v družbi. Boljši standard v panogi pa bodo imeli kolektivi, v katerih bodo delavci uspevali zmanjševati stroške.

Prav zategadelj so tudi delegati zahtevali, da se je načrt DSSS in Inženiringa obravnaval hkrati, v isti točki, obenem pa terjali podrobna pojasnila, zakaj so prav v teh dveh organizacijskih enotah nekateri načrtovani indeksi višji kot v operativnih tozdih.

Po podrobni razlagi ter številnih vprašanjih in odgovorih so bili sprejeti naslednji sklepi:

1. Konferenca podpira ukrepe za uresničitev GN 84 DO, ki pa jih je potrebno dopolniti z nosilci posameznih nalog, določiti prioriteto ter roke za izvajanje.

2. Zavzemali se bomo za rast osebnih dohodkov na kvalitetnih osnovah, kot so zniževanje stroškov, večja produktivnost, boljša organizacija dela, motiviranost ipd.

3. Na področju družbenega standarda se bomo zavzemali za celovito organiziranost družbenega standarda, ki naj zajema vse elemente tega področja (nastanitev, prehrana, rekreacija, počitniški domovi).

4. Izboljšati bomo morali delegatske odnose znotraj DO, da bodo močnejše prišli do izraza predvsem skupni interesi, kar bomo dosegli z večjim aktiviranjem osnovnih organizacij in izpostavljanjem odgovornosti le-teh.

5. Zavzemamo se za poenotenje finančne politike, podpiramo sprejem takšnih ukrepov in instrumentov, ki bodo omogočali koncentracijo sredstev in racionalizacijo poslovanja in dela.

Vsebinsko pestro leto

Kot že rečeno, si je sindikat v Gradisu v novem mandatu zastavil vrsto nalog. O vseh, ki so zapisane v operativni načrt konference, tokrat ne bomo pisali, pač pa bi našli nekatere izmed važnejših točk, ki bodo na dnevnih redih ta in prihodnji mesec.

V drugi polovici aprila bo pod drobnogledom: investicijska dejavnost v tujini; periodični obračun po prvem trimesečju; končna ocena akcije »zaključni račun«; gradivo za delavski svet DO ter prenekatera druga sprotna zadeva.

Za maj je predvidena obravnava: problematike osebnih dohodkov; izboljšav v samoupravni organiziranosti DO GIP Gradis; odprta vprašanja s področja družbenega standarda in še kaj.

O načrtih za tekoče leto oziroma za ostale mesece se bomo trudili pisati sproti. Na tem mestu omenimo še to, da so bili delegati konference na tej seji seznanjeni tudi s programi vseh komisij pod okriljem sindikata na ravni DO.

Proizvodna tekmovanja

Znano je že, da je Gradis sprejel pobudo republiškega odbora sindikata gradbenih delavcev Slovenije, da naj bi na naših deloviščih omogočili izvedbo zveznega finala tekmovanja v gradbenih proizvodnih poklicih.

Pred tem tekmovanjem, ki bo

septembra v Mariboru, bo v organizaciji RO SGDS, Zveznega centra za izobraževanje gradbenih inštruktorjev in SCT v začetku junija v Ljubljani republiško proizvodno tekmovanje.

Prvouvrščeni na republiškem tekmovanju imajo pravico sodelovati v finalu, torej boriti se za naslov najboljših ekip v posameznem poklicu v državi.

Republiško tekmovanje bo letos celo v znamenju jubileja: 10-letnice, odkar so proizvodna tekmovanja priključili prireditelji ob praznovanju dneva gradbenikov (3. junij). Kot vrsto let nazaj, naj bi Gradis na to tekmovanje prijavil polnoštevilno ekipo; nekak izbor bi bilo interno predtekmovanje v maju, v organizaciji tozda GE Celje in ob pomoči Izobraževalnega centra in tehničnih služb Gradisa. Zidarji, tesarji, železokrivci, odrarji, žerjavovodje! Prek tehničnega kadra se pozanimajte za možnosti in rok prijav!

Zaupanje in priznanja

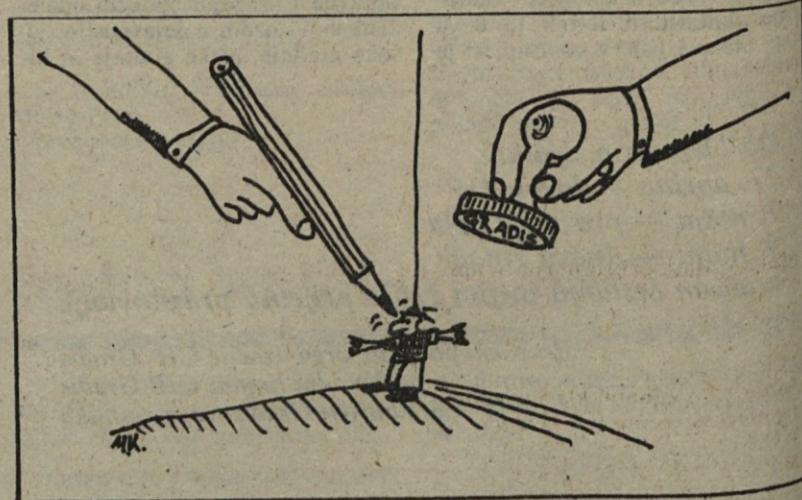
Po volitvah, ki so bile 15. prejšnji mesec, so sestavi samoupravnih organov DO znani — organi pa bodo veljavno konstituirani šele z izvolitvijo predsednikov. Le-te volijo člani med seboj. Predlaganih je bilo več možnih kandidatov, vsem pa je bilo izkazano zaupanje za opravljanje teh vlog.

Oblikovan je bil tudi predlog in sprejet sklep o bližnji podelitvi več zlatih, srebrnih oziroma bronastih plaket konference OOZS GIP Gradis članom kolektiva.

Tekoče zadeve

Na seji je bilo izmenjanih tudi precej informacij o drugih zadevah. Na te bodo predsedniki IO osnovnih organizacij ZS v tozdih posebej opozorjeni tudi pisno, da bi do naslednje seje lahko v posameznih okoljih pripravili stališča o za ves Gradis pomembnih odločitvah.

G. B.

Položaj naših delegatov na sejah nekaterih samoupravnih organov

Kulturno srečanje gradbenikov bo septembra

Številni kulturni ustvarjalci v Gradisu že s precejšnjo nestrpnostjo čakajo letošnje srečanje gradbenikov — kulturnih ustvarjalcev. Doslej smo vsako leto v tem času že dočakali objavo razpisa za prijave oziroma za sodelovanje na kulturnem srečanju. Vse nestrpneže bomo zdaj potesili z naslednjo kratko informacijo.

Letošnje kulturno srečanje bo septembra v Mariboru, istočasno z zveznim srečanjem gradbenikov Jugoslavije. Obe prireditvi se bosta dopolnjevali.

Organizator srečanja bo mariborska Hidromontaža, ki bo skupaj z republiškim odborom sindikata delavcev gradbeništva Slovenije poslala kulturnim animatorjem razpis za prijavo verjetno že do konca tega meseca.

C. P.

Kje nas čevelj žuli?

Odprimo trkajoči stabilizaciji duri na stežaj!

Živimo in delamo v drugem letu, odkar se v naši družbi trudimo stabilizirati gospodarske razmere. Tudi v Gradisu se z novim vodstvom že drugo leto trudimo uspešno zoperstaviti nemajhnim težavam. To počenjamo tako, da poskušamo vpreči v premagovanje težav vse naše znanje, ki ostajajo slejko prej osnovni porok za uspešen poslovni izid. Kogar bo zagrabil tok inflacije samo pri stroških in ne bo nič ali premalo postoril za njihovo zmanjšanje, ne bo izgubil samo perja, ampak se mu bodo stroški zajedli v živo meso — po računovodsko: izguba seže do substance.

Razpravo v temeljnih organizacijah vodijo osnovne organizacije sindikata, na ravni delovne organizacije pa pripombe usklajuje konferenca sindikata.

Ukrepi za nazaj, pomeni gasiti ali spet bolj učeno sanirati. Zato kaže delovati preventivno (bolje sprečiti nego lečiti — v srbohrvaščini). Kako tedaj delovati vnaprej?

Znanje, znanje in še enkrat znanje

Poslužimo se še enega izreka: če bi bil vedež, ne bi bil revež! Ker nismo vedeži, reveži pa nočemo biti, bomo vendarle vpregli naše znanje v

predvidevanja, plane, politiko in potem naše ukrepe naravnali v smer(i) zastavljene politike, ki je tudi sama na sebi sestavni del gospodarskega načrta. Še več, tudi zakon o združenem delu in drugi predpisi zahtevajo od najodgovornejših delavcev, da planirajo in potem tekoče spremljajo izvajanje plana — seve tudi poslovne politike.

V kolikor ne dvomimo o pomenu in naravnosti znanja, potem je skoraj samoumevno, da želimo uporabiti čimveč znanja. Žal znanje ni seštevljivo — na primer: dva inženirja sta dvakrat bolj pametna kot eden. Res pa je, da več glav več ve;

recimo zdaj še mi: več glav, prav skupaj danih!

Rešitev je tedaj v bolj organizirani izrabi znanja.

Na partijski in sindikalni konferenci smo zato upravičeno govorili in sklepali o koncentraciji, to je o osredotočenju, strnitvi znanja v Gradisu. Najsposobnejši kadri v tozdih naj bi svoje znanje, ki so ga ob delu vendarle dobili v Gradisu, v večji meri kot doslej nudili širšemu kolektivu (kot je TOZD), to je celemu Gradisu, če že ne, tudi zunaj njega, širši družbeni skupnosti.

Denar je sveta vladar

Če so stroški nevarni za naše meso, je denar vse bolj pomemben za naš dih. Brez denarja se dušiš v nelikvidnosti in ne pomaga še tako dobro telo z glavo vred — če ni (dovolj) kisika.

Zato žal ta čas ni naš osnovni problem čisto gradbeniški, strojniški, skratka tehnični oziroma proizvodni, ampak še bolj finančni, denarni. Pa ne le zato, ker proizvodnja daje lahko 5—10 odstotkov čistega rezultata, denar pa danes že 30, 40 in več odstotkov, ampak še bolj zato, ker brez zadostne količine denarja in še posebej brez ustreznе kakovosti denarja (nemalokrat v gotovini vseh zvrsti), ne moremo niti pridobiti dela niti ga izvesti, še manj pa uspešno končati!

V Gradisu imamo nekatere tozde, ki so daljši čas v denarnih težavah kot drugi, nekatere pa take, ki redkeje zaidejo v hude denarne zagate, kadar pa — tedaj v zelo velike. Ker noben tozd ni varen (imun) pred denarno boleznijo, moramo zdravilo (denar), kolikor ga imamo v Gradisu koristiti tako, da bomo vselej pomagali najbolj potrebnim tozdom in to na podlagi v naprej postavljene finančne politike in ukrepov za njeno izvajanje. Če pa bi imeli zdravilo (denar) bolj v predalčkih po tozdih in skrbeli najprej in predvsem (menda ne tudi samo) za svoje toz-

dovsko zdravje, potem bi nam bilo težko — ne samo zaradi »težke sape«, ampak še zaradi česa hušje-ga!

Tudi na področju financ nam zato v poslovni politiki in ukrepih ne kaže delovati drugače kot drugod, kjer imajo podobne, če že ne enakih težav. To pa je združevanje, koncentracija denarja in potem njegova uporaba tam in tedaj, kjer in koder dosežemo največje učinke, seveda z uporabo malo prej obravnavanega znanja.

Nosilec vsega je človek — delavec

Kaj pa moramo storiti, da bomo tudi v praksi, vsak dan tako ravnali, kakor razpredamo misli v tem pisnjnju? Odgovor: vsaj dve stvari.

1. Videti in predvideti moramo (večje) učinke ob takem ravnanju.

2. Za uspešno delo moramo biti vnaprej spodbujeni, motivirani.

Ostanimo samo pri motivaciji delavcev. V Gradisu — in drugod — je še vedno premalo vezi med osebnim dohodkom in prispevkom delavca, ki ga daje s svojim delom k ustvarjanju dohodka in s tem tudi osebnega dohodka. Zato se nam vsak dan kažeta dve slabosti.

Prva je v tem, da dobivamo za različne delovne prispevke neustrezne osebne dohodek. Druga, hušja slabost pa je v tem, da zaradi premalo spodbudnega sistema nagrajevanja ne dosežemo (še) boljšega uspeha, dohodka.

Preveč delavcev pri nas dobi vsak mesec osebni dohodek, ki se ne spreminja hkrati, če se spreminja tudi delavčev učinek. Povsod, kjer se delavec vpraša ali je mogoče, da je osebni dohodek odvisen samo od delovnih ur in kvalifikacije, ne glede ali skoraj ne glede na delovni učinek, tam delavec ni motiviran za boljše delo. V današnjih razmerah pa postaja takšno stanje na področju nagrajevanja že zastrašujoče nevarno za naš jutri.

Stane Uhan

(Nadaljevanje s 1. strani)

OSNUTEK PANOŽNEGA SPORAZUMA JE V JAVNI RAZPRAVI

Ker smo v Gradisu od vsega začetka najaktivneje delali na oblikovanju sporazuma, smo dokaj hitro organizirali tudi razprave o osnutku sporazuma. Tako je bil prvi sestanek za posredovanje pripomb tozdom 3. aprila v Mariboru, drugi pa 4. aprila v Ljubljani. Bistvo Gradisovih pripomb lahko strnemo v naslednje:

— da bo potrebno zagotoviti primerjavo podatkov tudi za tiste tozde, ki po enotni klasifikaciji dejavnosti sicer niso uvrščeni v graditeljstvo, zaradi reprodukcijske in institucionalne povezave pa bodo pristopile k temu sporazumu o razporejanju dohodka (na primer LIO Škofja Loka, KO Ljubljana, KO Maribor),

— da je še vse preveč nedorečeno poglavje, s katerim se urejajo skupne osnove in izhodišča za razporejanje dohodka in čistega dohodka,

— da je potrebno razširiti spisek tipičnih del in nalog v graditeljstvu in omogočiti primerjavo zahtevnosti del in nalog tudi s tistimi tozdi, ki po vsebini dela niso uvrščeni v graditeljstvo,

— da naj metoda omogoča boljše vrednotenje proizvodnih del in nalog,

— da naj se ugotavljanje delovne uspešnosti poveže ne le z delovno učinkovitostjo posameznika, temveč tudi z uspešnostjo skupine v kateri delavec sodeluje pri izvrševanju naloge in uspešnosti organizacijske enote oziroma tozda,

— da so določila o oblikovanju nadomestila za rezultate ustvarjalnosti vsebinsko preskopa in kot taka

ne izražajo skupne osnove, niti skupnega izhodišča za oblikovanje meril tovrstnega nadomestila,

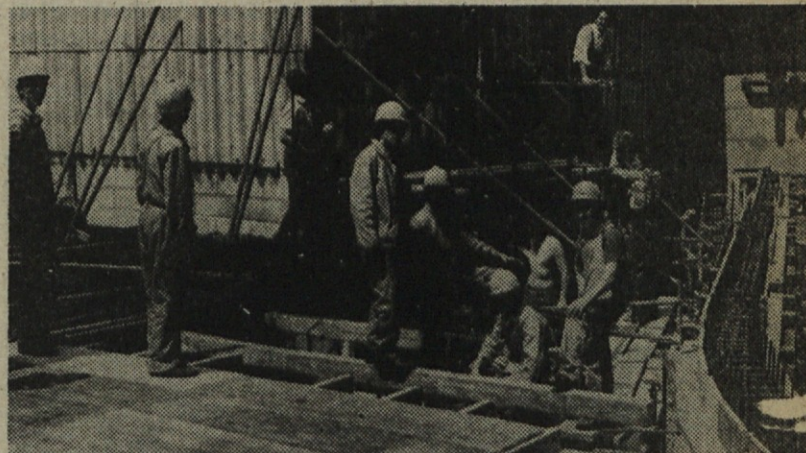
— razen z načelno opredelitvijo iz določil osnutka sporazuma ni jasno, kakšna bo višina najnižjega osebnega dohodka in kako le-to zagotoviti, ne da bi pri tem prišlo do kršenja obračunane mase osebnih dohodkov po merilih tega sporazuma,

— da naj sporazum določneje pokaže način obveznega spoštovanja osnov in izhodišč tega sporazuma ter način kako naj se ta obveza zagotovi.

Gradbeniški sporazum se bo v Sloveniji usklajeval v sedmih organizacijah — GIPOSS, IMOS, Gradis — za gradbeno dejavnost, IMP Ljubljana za celotno področje montaže, Cementarna Trbovlje za industrijo gradbenega materiala, Slovenija projekt Ljubljana za projektivo in Gradbeni finalist Maribor za zaključna in druga dela v gradbeništvu, ki bodo na te sestanke pritegnile tudi manjše delovne organizacije.

V Gradisu se bo sporazum usklajeval 13. aprila, ko bodo s svojimi pripombami sodelovali tudi SCT in Primorje iz Ajdovščine. Po programu aktivnosti naj bi se vsa usklajevanja pripomb na osnutek panožnega sporazuma zaključila sredi aprila, nakar bi bil oblikovan predlog sporazuma, tako da bi se zato za gradbeništvu tako potreben samoupravni akt ugotovila veljavnost na skupščini republiškega odbora sindikata gradbeništvu Slovenije, ki bo 1. junija v Ljubljani.

Cveto Pavlin

Bo novi sistem nagrajevanja prinesel boljše rezultate?

Veliko dela za sindikat v Ptujju

V izvršnem odboru sindikalne organizacije tozda GE Gradnje Ptuj smo si v letošnjem programu svojih aktivnosti poleg številnih po zakonu in samoupravnih splošnih aktih nujnih nalog zadali, da bomo formirali sindikalne skupine, zaostri vprašanje delovne discipline in odgovornosti do izpolnjevanja del in nalog, ter da bomo v polni meri opravljali kontrolno-zaščitno funkcijo. V Ptujju smo prepričani, da gre za troje izredno pomembnih področij dejavnosti sindikata, med seboj tesno povezanih in ki predstavljajo temelj vsakršne samouprave.

Sindikalne skupine kot oblika delovanja sindikata omogočajo ob razdrobljenosti in velikem številu gradbišč vsestransko, ažurno in za delavca razumljivo informiranje in kar je najvažnejše, zagotavljajo obilo povratnih informacij za popolnejše delovanje delegatskega sistema tako na ravni tozda kot na ravni DO in širše družbeno-politične skupnosti. V veliki meri je način razreševanja v naši praksi še vedno obremenjen z »železno srajco«, to je navadami iz časov poslanskih mandatov. Posamezni delegati — če ne kar vsi — še vedno izražajo svoja stališča in interese, ki so včasih povsem razhajajo s širšimi interesi in zahtevami delavcev.

V Gradnjah ugotavljamo, da je formiranje sindikalnih skupin v veliki meri spremenilo odnos delavcev do dela, saj jim takšna oblika aktivnejšega sodelovanja pri reševanju tekoče problematike tozda ustreza in jih motivira. To se je najizrazitejše pokazalo ob obravnavi poslov-

nega poročila in zaključnega računa za minulo leto.

Obravnava poslovnega poročila in zaključnega računa je bila v bistvu podpora prizadevanjem sindikata za vzpostavitev učinkovitejše discipline in večje odgovornosti do dela. Delavci so doumeli, da posamezni ugodni finančni pokazatelji, ki so za 10 ur več odstotkov presegli gospo-

darski načrt za leto 1983, zgolj ena stran medalje. Druga, ne ravno preveč bleščeča pa je ta, da preseganje gospodarskega načrta izvija tudi iz naslova povišanja cen med letom in nekaterih poračunov del in storitev iz 1982. leta. Kljub povečanju števila zaposlenih za 4 odstotke, se je število učinkovitih ur v primerjavi z letom 1982 znižalo za 5 odstotkov,

kar je slabo vplivalo na končni poslovni uspeh.

Zaradi tega, kot tudi ugotovitve, da je precejšen del dviga materialnih stroškov posledica neodgovornega poslovanja z materiali (kar je pokazala tudi inventura, pri kateri so nekateri manjkali ne ravno malo vrednih osnovnih sredstev presegali število 1000) se večina delavcev zaveda, da je nujno potrebno usmeriti vso pozornost in aktivnost na povečanje števila učinkovitih ur, večjo odgovornost do dela, delovno disciplino, zmanjšanje odsotnosti z dela in odgovornejše ravnanje z inventarjem, osnovnimi sredstvi in materialom.

Vedno več je tudi sodelavcev, ki svoje za delo ne preveč navdušene »kolege« opozarjajo na nedopustno, zdravju škodljivo uživanje alkoholnih pijač med delom. Alkoholizem predstavlja enega ne najmanj pomembnih problemov v tozdu.

Nedvomno je skrbnejši odnos večine delavcev do dela in tozda eden izmed temeljev njihove lastne socialne varnosti, pa tudi rezultat prizadevanj sindikata, da bi v večji meri opravljal svojo funkcijo. Sindikat si namreč prizadeva spremljati in po potrebi reševati socialni položaj vsakega delavca in njegove družine, posebno tistih z najnižjimi dohodki.

Sindikat posega na vsa področja planiranja, delitve in razporejanja dohodka, daje pobude za izboljšanje organizacije dela, večjo storilnost in na vseh nivojih zastopa pravice in dolžnosti delavcev, ki jim gre do dela. Daje zahteve za dosledno nagrajevanje delavcev po vložnem delu, s čimer se ograjuje od nekaterih težejih in zahtev posameznikov do uravnilovke, nagrajevanja po izobrazbi ali delovnem mestu neodvisno od rezultatov dela, nediscipline in lažne solidarnosti. Prepričani smo, da je v tem bistvo stabilizacijskega programa za leto 1984.

Seveda pa si sindikat Gradnje poleg navedenih nalog tudi prizadeva dvigniti kulturno zavest zaposlenih, njihovo kvalifikacijsko strukturo in k športno-rekreacijski dejavnosti pritegniti čimveč delavcev. V letošnjem letu smo že organizirali ob slovenskem kulturnem prazniku dve gledališki predstavi, se uspešno udeležili Gradisovih zimskih športnih iger in se aktivno vključili v program predavanj občinske politične šole.

Pri našem delu se velikokrat spotikamo ob še vedno živo, trdovratno in spretno nastavljeno birokratsko cokoljo. Na koncu naj zapišemo, da je tudi v našem tozdu nekaj posameznikov, ki bi pač najraje videli, da bi sindikat nabavljal zgolj ozimnico, organiziral toliko željne piknike in izlete ter delil denarne nagrade ob njihovih življenjskih jubilejih, vse drugo pa pustil ob strani. Takih je vse večjo sindikalno dejavnostjo sreči vse manj. Vladimir Forbici

Usposabljanje pripadnikov narodne zaščite

Člani narodne zaščite morajo biti ustrezno usposobljeni, da jim resnično lahko zaupamo opravljanje pomembnih nalog v miru, v primerih elementarnih nesreč, v neposredni vojni nevarnosti ali v vojni. Po potrebi so namreč tudi oboroženi.

Ker se v Gradisu zavedamo, da je narodna zaščita pomemben sestavni del podružbljanja politike in SLO logična sestavina samoupravljanja, smo za pripadnike narodne zaščite pripravili program usposabljanja, ki poteka prav v teh dneh. Zajel naj bi večje število delavcev iz naših tozdov in delovnih skupnosti.

V programu predvideno usposabljanje je skoncentrirano na štirinajst šolskih ur. Razdeljeno je na štiri dneve. Prvi dan so na programu teme kot: kaj je narodna zaščita, kdo jo ustanovi, kje se organizira, naloge in načrt narodne zaščite.

Drugi dan obsegajo predavanja: pravice in dolžnosti pripadnikov narodne zaščite, oznake NZ, seznanjanje z določili Zakona o orožju, postopke pri delu pripadnikov NZ in praktični preizkus vohpanja in zvevane ene oziroma večjega števila oseb.

Tretji dan je predviden za teme kot so: silobran, identifikacija oseb, ravnanje z orožjem (teoretično), seznanjanje z orožjem — s pištolo M-70 kalibra 7,65 mm oziroma M-57 kalibra 7,62 mm.

Testiranje pridobljenega znanja in praktična izvedba streljanja s pištolo M-70 predstavlja tisti del usposabljanja, ki je predviden za zaključek. Praktična uporaba orožja poteka na strelišču.

Stane Kovačec

Naložba vredna 752 milijonov

V Tovarni avtomobilov Maribor so pričeli delavci našega tozda GE Maribor graditi nov objekt — bodoči računalniško voden distribucijski center rezervnih delov. Investicija je del programa naložb v okviru srednjeročnega razvoja TAM, ki bo s to gradnjo bistveno dopolnil proizvodni program in še povečal izvoz. Sam objekt je sodobno zasnovan in bo potrebna uporaba najsodobnejše

tehnologije in poslovanja. Lokacija je bila izbrana tako, da omogoča postopno širitev vse do leta 2000, vključiti in povezati pa bo možno vse trgovinske funkcije, všteti prodajo vozil. S tem bo odprta najbližja možna pot za transport rezervnih delov.

Računalniško voden distribucijski center rezervnih delov je projekti-

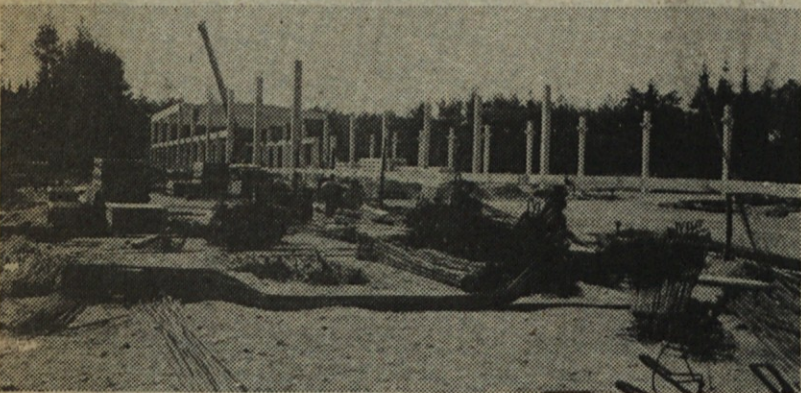
ran po sistemu pretočnega skladišča. V njem bo možno v sklenjeni verigi opravljati vse tehnološke postopke — od sprejema, konzerviranja in skladiščenja rezervnih delov, do končnega pakiranja, skladiščenja in odpreme.

V prvi fazi bo postavljen objekt na površini 14.370 kvadratnih metrov. Tu bodo upravni, aneks, tri ladje skladišča in nadstrešnica. V drugi fazi je predvidena še ena ladja skladišča z nadstrešnico.

Osrednje skladišče bo imelo šestmeterske regale, kamor bodo rezervne dele spravljali s skladiščnimi viličarji. Razen dovodne poti je predviden do skladišča tudi železniški tir. Gradbena dela naj bi končali v januarju prihodnje leto, kar pomeni da bo rok izredno kratek.

Vrednost investicije je okrog 752 milijonov dinarjev. V TAM predvidevajo, da bo po namestitvi tehnološke opreme distribucijski center pričel redno obratovati v začetku druge polovice prihodnjega leta.

F. Štromajer

Novo skladišče za TAM že dobiva svojo podobo

Sejemske zanimivosti

Obrtni sejem v Münchnu

Prejšnji mesec sta bila Gradisovca Anton Ficko in Slavko Valenčič iz ljubljanskih Kovinskih obratov z Globtourorom na sejmu v Münchnu. Iz njunega poročila ob vrnitvi povzemamo nekaj stavkov.

V bistvu je šlo za »rokodelski sejem«, kot bi prosto prevedli uradno ime za ta sejem obrti, ki je bil v marcu v Zvezni republiki Nemčiji. Najina naloga je bila, da si ogledava tehnološke rešitve, ki bi bile primerne v naši proizvodnji.

Na sejmskem prostoru so bili v 25 halah, podobne velikosti kot so naše tipske proizvodne hale, razstavljeni enostavni ročni izdelki kot so vezanine, preproge, dekorativni izdelki, umetniška in vsak dan uporabna keramika, kristal, nabožni predmeti, knjigovežništvo, masivno in oblazinjeno pohištvo, izdelki iz lesa, ročno in strojno orodje ter stroji za obdelavo kovin — od klasičnih stružnic, numerično krmiljenih obdelovalnih strojev za kovine in les do robotov za strežbo strojem za vsakovrstno obrt.

Tudi v Gradisu bi lahko brez večjih investicijskih vlaganj uporabili nekaj teh strojev. S prospektov, ki sva jih prinesla s seboj, so vidni novi načini ročnega in strojnega vpenjanja, priprave za oblikovanje »nase-da« okroglih cevi na okrogle cevi,

druga tehnologija pa je večinoma vezana na konstrukcijo posameznih strojev in — zmogljivost numeričnega krmiljenja — vertikalni in čelni obdelovalni stroji, stroji za upogib pločevine, avtogeni rezalni stroji in podobno.

V eni od hal so bili razstavljeni najmodernejši stroji za razrez plastičnih materialov, precejšen del prostora pa je bilo namenjenega tudi prikazu sodobnih strojev za izdelavo in kontrolo orodij.

Izmed strojev za obdelavo lesa bi bilo vredno posebej omeniti postrojenja za izdelavo briketov. Razstavljenih je bilo nekaj linij briketirnih manjših zmogljivosti. Celotna postrojenja, od vhodnega dela surovin (na primer žaganja) do izdelka (briketa) zavzemajo okrog 15 do 20 kvadratnih metrov površine. Zgradba preše je očitno najvažnejši del postrojenja, o tem pa žal ni bilo na volj prospektov niti ni bilo mogoče videti preše razstavljene v sklopah ali po delih.

Ogledi sejmskih zanimivosti in novosti resnično širijo strokovno kot tudi splošnokulturno obzorje. Izmed obiskovalcev iz Jugoslavije je bilo na sejmu največ delavcev v zasebnem sektorju — obrtnikov.

S. A., A. F.

Nov obraz v kolektivu

Posluš za obveščanje

V Gradisovem informativno-propagandnem oddelku smo si vsaj dve leti prizadevali, da bi nekako krpali vrzeli, nastale ob kadrovskih spremembah. Spomnimo se: pred leti nas je zapustila novinarka (že takrat smo imeli dva novinarja!), ob odhodu tov. Cepuša v pokoj pa smo ostali še brez dolgoletnega urednika Gradisovega vestnika.

Gradis je bil dlje časa bela vrana — v podobno velikih delovnih organizacijah so se ta čas informativne službe krepile. Poznamo vrsto primerov, ko je obseg del in nalog s področja informiranja terjal zaposlitev več oseb in so jih zaposlili, celo po 3, 4 ali 5!

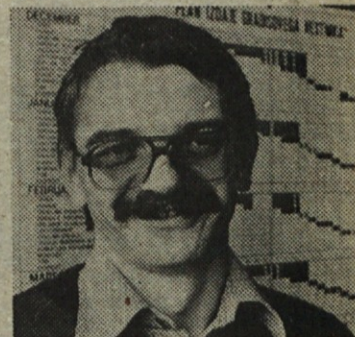
Skrb za obveščanje je razen vodstvenim kadrom v času, ko si prizadevamo za podružbljanje informiranja, poverjena sindikalni organizaciji, po samoupravni plati pa v Gradisu odboru za obveščanje (o ugotovitvah tega odbora smo podrobno pisali v prejšnji številki).

Tokrat bi vam radi na kratko povedali, da smo v začetku tega meseca le dočakali novega sodelavca — Gojmira Bernota, ki je pred prihodom k nam podobna dela opravljal v SCT.

Ker ga boste odslej pogosto videvali na tozidih, deloviščih, sestankih samoupravnih organov ali družbenopolitičnih organizacij in na prireditvah, vam ga podrobno ne bomo predstavljali, saj boste njegove misli, zapiske in ugotovitve lahko redno brali tudi v Gradisovem vestniku — ali pa si jih izmenjali neposredno.

Razen tega, da objavljamo njegovo sliko omenimo še to, da se je z novinarstvom začel ukvarjati nekako pred desetimi leti, v tem času pa si je največ znanja in izkušenj pridobil ob delu prav na področju organizacije obveščanja ter urejanja glasil in to v ozid gradbeništva.

Cveto Pavlin

Gojmir Bernot

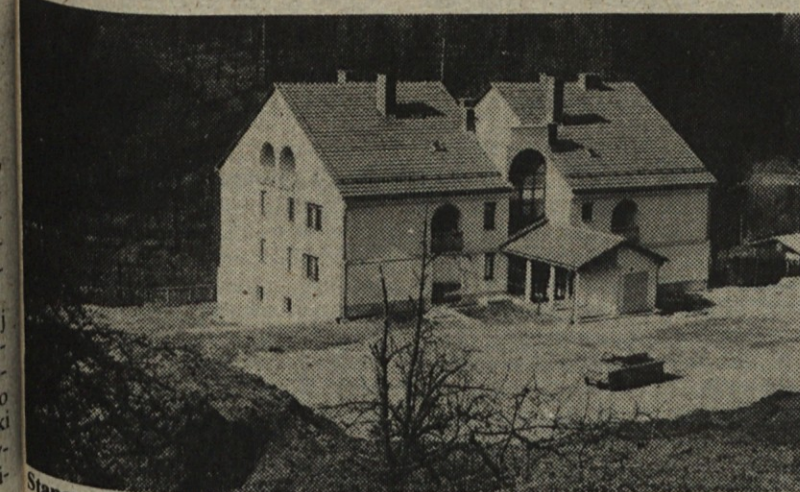
Bodoča rovinjska marina: nasipavanje zaščitnega zidu

Gradimo marini v Rovinju in Umagu

Da je bodočnost turizma na Jadranu nautični turizem so spoznali tudi naši turistični delavci. Zato za letošnje leto načrtujejo gradnjo večjega števila turističnih objektov za pristajanje in oskrbo jaht, tako imenovanih marin. V gradnjo marin se je po nekaj letih ponovno vključil tudi Gradis, saj gradi marino v Rovinju tozđ GE Maribor, v Umagu pa tozđ GE Koper. Delavci Gradbene enote Maribor že delajo s polno paro, saj bi po planu marina v Rovinju že konec maja morala sprejeti prve goste.

Vrednost celotne investicije znaša 150 milijonov dinarjev. V izredno kratkem roku bodo poleg valobrana in navezov za jahte zgrajeni tudi spremljajoči objekti na kopnu. Poleg recepcije, samopostrežne restavracije in delavnice, bo tu še trgovina za oskrbo jaht z rezervnimi deli, Yacht club, prosto carinska cona, urediti pa je treba tudi prometne površine. Tako bomo v kratkem dobili novih 396 sodobnih navezov. Investitor Adriatic klub Jugoslavija — delovne organizacije za nautični turizem Brioni pa bo poleg še načrtovanih treh marin, z marino v Rovinju tako obogatila letno turistično ponudbo na Jadranu.

Franjo Štromajer

Stanovanjski blok, kakršnega nismo več vajeni

Stanovanjski blok v Framu pri Mariboru

14 stanovanj v prijetnem okolju

Ceprav so pri mariborski stanovanjski skupnosti še pred časom računali, da bodo lahko postavili v Framu tri stanovanjske bloke, jim to verjetno zaradi finančnih težav ne bo uspelo. Delavci Gradisa tozđ Gradbene enota Maki je tozđ ležal še pred kratkim jim to do sedaj ni dopuščal. Na oko sicer prijetna lokacija pa je gradbenikom povzročala v začetku obilo težav. Talna voda je neusmiljeno vdirala in grozila, da bodo morali prenehati z gradnjo. Toda delavci so ponovno dokazali, da so sposobni premagati tudi take težave. V bloku so poleg garsonjer še dvo in enosobna stanovanja.

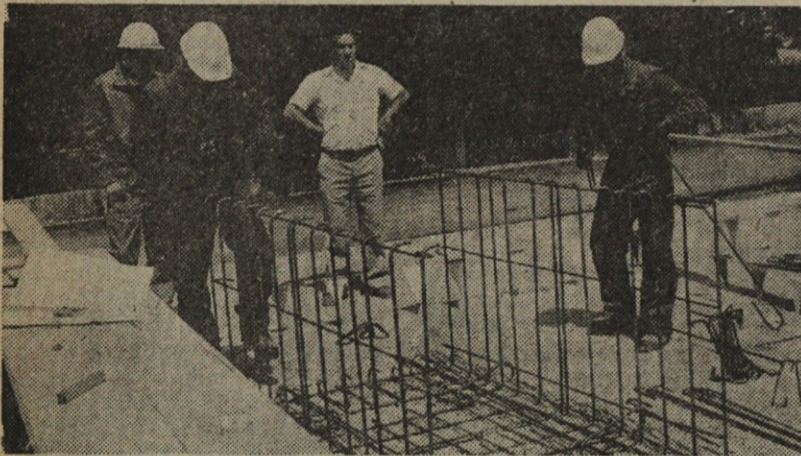
Franjo Štromajer

Najboljši gradbeni delavci Jugoslavije jeseni v Mariboru

Priveditev zaupana Gradisu

Proizvodna tekmovanja, družabno srečanje, akademija, istočasno pa tudi republiško kulturno srečanje gradbenih delavcev Slovenije

Na lanskoletnem srečanju gradbenih delavcev Jugoslavije, ki je bilo v Titogradu, je bilo dogovorjeno, da bo XVI. proizvodno tekmovanje

Na lanskoletnem 9. proizvodnem tekmovanju gradbenih delavcev Slovenije v Kranju je bila naša železokrivska ekipa najbližja zmagi, saj je osvojila drugo mesto

letos v Sloveniji — v Mariboru. V organizaciji in pod pokroviteljstvom zveznega odbora sindikata gradbenih delavcev Jugoslavije in republiškega odbora sindikata gradbenih delavcev Slovenije bo gostitelj Gradis.

Proizvodno tekmovanje s sodelovanjem najboljših ekip iz vseh republik in pokrajin Jugoslavije bo na enem izmed naših mariborskih gradbišč. Tekmovalne panoge bodo: zidanje, postavljanje opažev, krivljenje železa, postavljanje odrov, vodenje žerjava, oblaganje s keramiko, pleskanje in montaža centralnih toplovodnih naprav. Člani tekmovanih ekip bodo morali pokazati teoretično, praktično in družboslovno znanje. Najprej bodo morali opraviti teoretični pisni del nalog, nato pa se bodo pomerili med seboj še v praksi, v proizvodnih spretnostih

ter poznavanju področja SLO in DSZ s poudarkom na požarni varnosti ter pravilih za varno delo.

Namen delovno-tekmovanih srečanj je pregled dosedanjih dosežkov v gradbeništvu, uveljavljanje inovacij, uporaba in izmenjava znanj in izkušenj s področja proizvodnih in samoupravnih odnosov, ne gre pa zanemariti tudi družabnosti, spoznavanja ter s tem razvijanja bratstva in enotnosti naših narodov in narodnosti. Srečanje bo trajalo dva dneva in pol.

Slovenijo bodo zastopale zmagovite ekipe po končanem republiškem proizvodnem tekmovanju, ki bo 2. junija v Ljubljani. Upajmo, da bo med njimi tudi kaka Gradisova. Želimo jim vso srečo!

O pripravah in podrobnostih bomo še pisali.

Franjo Štromajer

Dom samskih stanovanj v Ljubljani vseljiv do konca leta

Gradis je vsa leta skrbel za nastavitvene zmogljivosti svojih delavcev. Med prvimi je začel graditi zidane samske domove v krajih, kjer so sedeži tozdov, trenutno pa ima 21 samskih domov s skupno 3266 ležišč.

V Ljubljani so za potrebe ljubljanskih tozdov štirje samski domovi, v njih pa je skupno 863 ležišč. Ob koncu letošnjega leta bo gotov še dom samskih stanovanj, ki ga v stanovanjskem naselju Fužine gradi TOZD GE Ljubljana-okolica, seveda za potrebe vseh tozdov.

Dom samskih stanovanj bo imel v pritličju in v štirih etažah 105 stanovanjskih enot. V njih bo moč namestiti 315 oseb, to je v vsako enoto po 3. Glede na potrebe nekaterih toz-

dov in delovne skupnosti skupne službe bodo nekatere stanovanjske enote opremljene le kot eno ali dvoposteljne, kar bo načrtovano naseľjenost nekoliko zmanjšalo.

Neto uporabna površina doma bo 3071 kvadratnih metrov. Vsaka stanovanjska enota bo imela površino nekaj manj kot 25 kvadratnih metrov. Soba bo velika 16,5 kvadratnega metra, na ostali površini pa bo kopalnica s straniščem ter manjša kuhinjska niša, v kateri bo tudi oprema s štedilnikom.

Izhodiščna cena za eno ležišče v troposteljni sobi je 700 tisoč dinarjev.

V pritličju bodo poleg stanovanjskih enot še delilnica hrane s samopostrežnim pultom, kolesarnica, pi-

sarna za upravnika doma, vratarnica, medkrajevna telefonska govornica in stanovanje za upravnika doma.

Vsa štiri nadstropja bodo enaka, tako da bo v vsakem nadstropju med levim in desnim traktom, kjer so stanovanja večja, TV soba ter nekoliko manjši klubski prostor predviden za igranje šaha.

V kletnih prostorih bosta dve shrambi, za obutev in delovno obleko s po 50 kvadratnimi metri, tri sušilnice za perilo s po 24 kvadratnimi metri površine, pralnica, dve shrambi, delavnica za tekoča popravila in zaklonišče za 150 do največ 200 oseb.

Novi dom bo omogočal tudi pestrejšo športno-rekreativno dejav-

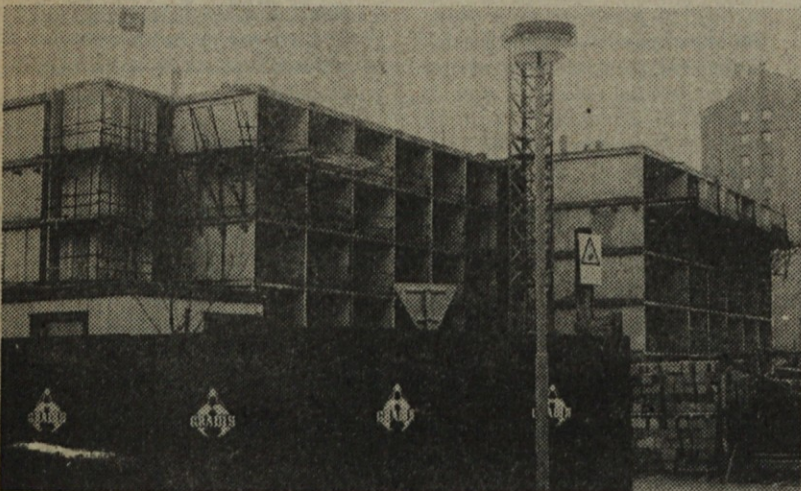
nost. V kleti bo trim kabinet, soba za namizni tenis in zaprto strelišče primerno za zračno orožje. V okolici doma je več igrišč: za mali nogomet, košarko, rokomet, odbojko in druge aktivnosti.

Dom v Fužinah bo v celoti ozvočen.

Naložba bo bodočim naselnikom omogočila znatno izboljšanje bivalnih in življenjskih pogojev — z njimi se bo uresničila tudi dolgoletna želja po organizirani prehrani, saj razdeljevalnic hrane v ostalih ljubljanskih domovih nimamo. Verjetno bo to premik pomemben korak k bolj ureditvi celodnevne prehrane večje število ljubljanskih delavcev Gradisa.

Besedilo in slike

Cveto Pavlič

V novem domu samskih stanovanj v Ljubljani bo 105 stanovanjskih enot

Na gradbišču stanovanjske soseske Fužine sodeluje več naših tozdov, kljub temu nismo uspeli zagotoviti enotnosti niti pri prehrani, kaj šele pri osebnih dohodkih in dodatkih iz materialnih stroškov — terenski dodatki znižana dnevnicca in dodatek za ločeno življenje. Ali bo v bodoče enotnejši?

Teniški klub Gradis — Branik

Zimski treningi v Mariboru velik problem

Nekaj let nazaj je mariborski tenis v jugoslovanskem merilu veliko pomenil. Pa je prišlo obdobje »teniške suše«. To je bilo nekako po letu 1980. Še dve leti prej je bil TK Branik proglašen za najboljši teniški klub v Jugoslaviji. V tistem času je poleg članov najbolj blestela ženska vrsta z Mimo Jaušovec na čelu.

Leta 1982 je klub privzel novo ime Teniški klub GRADIS — Branik. Od takrat naprej je opazna velika množičnost in kvalitetna rast tekmovalnega športa. Če vemo, da je potrebno vsaj 5 do 8 let trdega dela, da iz pionirja dobimo kvalitetnega mladince, potem smo lahko prepričani, da bo ta kvaliteten premik v klubu prišel do izraza nekako v dveh ali treh letih.

Teniški klub Gradis — Branik šteje danes okrog 40 tekmovalcev in nekaj več kot 200 rekreativcev. Poleg omenjenih, pride vsakokrat nekaj novih talentov iz teniške šole, ki traja trikrat po pet mesecev. V tem času obiskuje teniško šolo okrog 150 pionirjev, v starosti od 7 do 10 let.

Množičnost pa ima poleg dobrih, tudi slabe strani. Društvo že od nekdanjih pesti pomanjkanje igrišč, posebno pereča pa je vadba pozimi in v slabem vremenu. Nujno bi potrebovali streho nad glavo. Pred časom so imeli na razpolago balon, ki je pokrival sicer samo eno igrišče, bilo pa je le bolj kot nič. Stroški vzdrževa-

Šele čez nekaj let se bo pokazal sedanjí kvaliteten premik v delu s pionirji in mladinci v teniškem klubu GRADIS-BRANIK (Foto: D. Modrinjak)

nja so sčasoma tako narasli, da so v klubu opustili misel, da bi tudi v bodoče uporabljali enako streho. Zdaj računajo in razpredajo misli o strehi, ki naj bi pokrila vsaj dve igrišči. Do takrat, ko bodo to uresničili, si pomagajo v zimskem času z »gostovanji« v sosednji Avstriji, kar pa tudi ni poceni. Znatne finančne stroške nosijo pri tem perspektivni tekmovalci sami, ker se zavedajo, da bi nekajmesečno prekinitvev treningov pomenil zanje konec tekmovalne kariere.

Predsednik strokovnotehnične komisije kluba, profesor dr. Valter Dolečak meni: »Sodelovanje z Gradisom je že prineslo prve rezultate.

Teniški klub Gradis — Branik ima nekaj dobrih posameznikov, kar pa ni merilo dobrega dela kluba. Ekipnih rezultatov nam društvo ne priznava.

Trenutno bi v Mariboru potrebovali kar okrog 40 igrišč, če bi hoteli zadostiti željam tenisačev, hkrati pa obdržati raven tekmovalnj. Trenutno imamo po enega pionirja, člana ter mladinko in mladince v vrstah državne reprezentance.«

Posebno poglavje so mladinke. Z dvajsetimi leti običajno opustijo tenis, zato v ženski konkurenci nimajo prave predstavnice. Mimo Jaušovec je pač izjema in vrhunska tekmovalka, ki ji pri nas še dolgo ne bo enake.

Veliko dela je z organizacijo turnirjev, toda vsaj del sredstev, zbranih od reklam, lahko kasneje koristijo za delo kluba. Imajo dva stalno zaposlena trenerja, pomagajo pa si še z vaditelji.

Teniški klub Gradis — Branik v Mariboru torej kljub težavam dobro dela. Rezultati bodo vidni že na bližnjih turnirjih. Sezona je pred vrati, prava forma pa se bo pokazala šele sredi leta. Tisti klubi, ki so vadili nemoteno tudi čez zimo, bodo v prednosti. Na dvorano za vadbo bodo tenisači v Mariboru verjetno še dolgo čakali, do takrat pa jim ne preostane nič drugega, kot da s trdim delom skušajo nadoknaditi tisto, kar se pač nadoknaditi da.

Franjo Štromajer

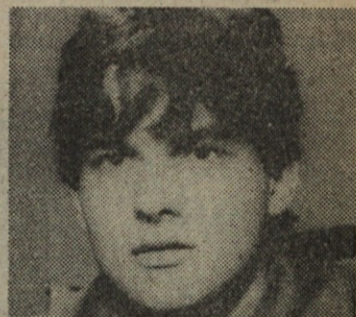
Rekreativno-preventivni oddih

PRIJAVE DO 20. APRILA

Z zdravstvenega stališča izredno pomemben rekreativno-preventivni oddih, ki ga bo Gradis podobno kot vsako leto doslej omogočil 25 najpotrebnejšim delavcem iz vseh tozdov, bo tudi letos v Zeleni laguni pri Poreču in sicer med 15 in 25. majem 1984.

Prijave zbira Alojz Polajnar, DSSS — Šmartinska 134a, tel. 441-422 interna 226. Opozorjamo na rok — prijave je treba oddati do 20. aprila!

Iz vojske nam pišejo

Dare Trobec

Iz služenja vojaškega roka v Skopju se je oglasil Dare Trobec delavec tozda Inženiring. V vojski je od julija lani, sedaj pa koristi priliko in preko Gradisovega vestnika pozdravlja vse Gradisovce, še posebno pa delavce tozd Inženiring. Pišete mu lahko na naslov: Dare Trobec, V. P. 4466-9, 91002 Skopje.

Vse delavce Gradisa pozdravlja tudi vojak Josip Belić iz tozda GE Maribor, ki služi vojaški rok v Grosupljem V. P. 3484

Josip Belić

ZAHVALA

Zahvaljujem se kolektivu GIP Gradisa TOZD GE Ravne na Koroškem za poklonjeni venec ob smrti moje drage mame Zofije Čebulc. Posebej se zahvaljujem osebu naše menze, ki so jo pospremili na njeni zadnji poti, mi izrazili sožalje in darovali denar namenjen cvetju in bolnišnici v Slovenj Gradur.

K. ... injek
z družino

Čistili smo okolico delovne skupnosti

Že nekaj let zapored Ljubljančani prvo soboto v aprilu čistimo svoje mesto. Vsakoletno akcijo organizira Koordinacijski odbor za čisto in zeleno Ljubljano pri mestni konferenci SZDL, letos pa je celo sovpadla z izjemoma delovno soboto v DSSS — pa ne zaradi očiščevalne akcije, da ne bi kdo vso stvar narobe razumel.

Da je bila sobota res delovna, nam potrjuje odziv na poziv za ureditev okolice poslovne stavbe. Čiščenja zelenic in parkirišča pred stavbo na Šmartinski 134a se je udeležilo vsega 6 zaposlenih: 3 mladinke in trije mladinci. Akcije torej nis(m)o povsem prezrli, ni pa se mogoče pohvaliti, da smo se je lotili z zavzetostjo, pa čeprav je res, da se vsakokrat najdejo izjeme, ki potujejo pravilo!

Za ostale predvidevamo da so ali imeli toliko dela, da se očiščevanja niso mogli lotiti in so zato dali večji doprinos k storilnosti delovne skupnosti, ali pa so bili prepričani, da bi bilo treba najprej očistiti notranjost delovne skupnosti in šele potem tudi zunanost. Tretji, teh je upam najmanj, pa na takšno in drugačno očiščevanje ne dajo kaj dosti.

GRADISOV VESTNIK je glasilo delovnih ljudi gradbeno-industrijskega podjetja GIP Gradis Ljubljana. Izdaja ga Odbor za informiranje. Predsednik odbora Stane Beguš, namestnik predsednika Franjo Štromajer, člani Majda Maček, Zinka Mihelič in Karolina Vodopivec. Ureja ga uredniški odbor: Milenko Nikić, Bora Stamenković, Zinka Mihelič, Franc Kumer, Karolina Vodopivec in Franjo Štromajer. Tehnični urednik: Matija Krnc. Glavni in odgovorni urednik: Cveto Pavlin. Izhaja mesečno v 9500 izvodih. Tiska tiskarna Ljudska pravica v Ljubljani. Naslov uredništva: Uredništvo Gradisovega vestnika, Šmartinska 134a Ljubljana, telefon 441-422, int. 233.

25 let strelstva v KO Maribor

Strelci in strelke SD ZORKO-GRADIS smo letos priredili počastitveno tekmovanje ob 25-letnici delovanja naše družine. Jubilejno obletnico bi morali pravzaprav imeti že v lanskem letu, vendar smo se s strelci SD Boris Kidrič iz Ljubljane dogovorili, da bodo oni organizaciji tekmovanja ob 35-letnici njihovega strelskega društva v decembru lani, mi pa letos. Tako je tudi bilo.

V SD ZORKO GRADIS smo kot v vseh drugih družinah začeli s skromno zalogo orožja in improviziranim streliščem. Ves čas je bila med strelci opazna trdna volja in ljubezen do tega športa. Ob jubileju moramo navesti tudi imena ustanoviteljev ter med njimi še danes aktiv-

na Franca Stramšaka, ki je bil glavni pobudnik za ustanovitev družine. Pomagali so mu Franc Nipič, Maks Robič in že pokojni Jože Žgajner. Pozneje so breme prevzeli mlajši.

Danes družina šteje 70 članov, med njimi je 20 aktivnih. Družina ima 6-stezno strelišče pri Kovinskih obratih v Mariboru, kjer tudi organiziramo številne tekme.

Strelci v počastitev družine že leta predstavljajo okostje reprezentance Gradisa ter tudi dosegajo vidne uvrstitve.

Tekmovanje v počastitev jubileja je trajalo 2 dni. Prvi dan so se merila med seboj ekipe strelskih družin s katerimi iz Maribora dobro sodelu-

jemo, drugi dan pa je bilo tekmovanje v okviru Gradisa. Prvega tekmovanja se je udeležilo 5 moških vrst, drugi dan pa je bilo na strelni črti 7 Gradisovih moških in 5 ženskih ekip.

Ker smo bili strelci »domače« družine kot gostitelji zadolženi za organizacijo, so bili rezultati prvega dne slabši od pričakovanih.

Končne uvrstitve strelskih družin:

1. SD Miličnik	859
2. SD Livar	854
3. SD Lackov odred	811
4. SD Zorko Gradis	784
5. SD Zrop	631

Posamično:

1. Darko Pokrivač	177
2. Ivan Šuntner	177
3. Avgust Volšek	175
4. Milan Bobnari	175
5. Josip Humek	174

Gradis ekipno in posamično

ŽENSKES EKIPNO

1. KO Maribor	399
2. GE Ptuj	395
3. GE Celje	381
4. GE Maribor	359
5. NG Maribor	207

MOŠKI EKIPNO

1. KO Maribor	828
2. LIO Šk. Loka	795
3. GE Ptuj	777
4. SPO Lj.	776
5. GE Celje	716
6. NG Maribor	596
7. GE Maribor	547

Posamično:

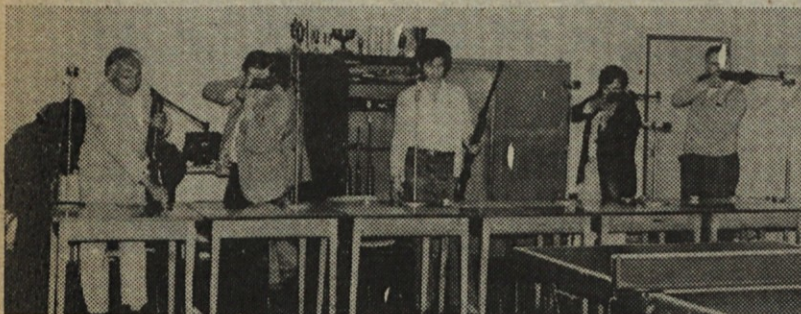
1. Darko Pokrivač	177
2. Ivan Šuntner	177
3. Avgust Volšek	175
4. Milan Bobnari	175
5. Josip Humek	174

Posamično ženske

1. Betka Drpič	154
2. Elica Gaberc	153
3. Romana Galjat	145
4. Danica Gregorec	143
5. Milka Tutek	140

Posamično moški

1. Bogo Šenveter	177
2. Josip Humek	174
3. Anton Oman	169
4. Anton Kovačič	169
5. Miran Ivanuša	169

Sodobno strelišče na Kovinskih obratih Maribor omogoča strelcem več vadbe in zato doseganje boljših rezultatov. (Foto: C. Pavlin)

Po podelitvi osvojenih priznanj smo malo poklepetali (seveda naj več o strelstvu) za dobro razpoloženje pa so poskrbeli Gradisovi muzikanti, na čelu z Vargo in Ajto. J. HUMEK

V pokoj odhajajo legende Kovinskih obratov Ljubljana

Slovesno je pred kratkim bilo v Kovinskih obratih Ljubljana, ko se je kolektiv poslovil od svojih nekdanjih sodelavcev, sedaj pa upokojevencev Gradisa, ki so v delovni organizaciji bili po več kot 30 let. Odhajajo legende Kovinskih obratov je bilo slišati med slovesnostjo. In kdo so ti zaslužni delavci? To sta brata Janko in Miro Košir ter Ivanka Sterle.

Ivanka Sterle je prišla v Gradis 1. septembra 1955. leta. Pred tem pa je 6 let delala v SGP Pionir Novo mesto. Zanimiva je Ivankina življenjska pot. Takoj na začetku druge svetovne vojne je njena družina bila internirana v Nemčijo v delovna taborišča — Leipzig, Dresden in Freiburg. Tako je Ivanka morala obiskovati nemško šolo, kar ji je sicer pozneje prav prišlo, saj je lahko uporabila znanje nemškega jezika.

Po vojni so se s transportom po več kot enomesečnem potovanju vrnili domov. Ivanka je nadaljevala s šolanjem v Brežicah, pozneje pa v Novem mestu. Kot aktivna mladinka je 1948. leta sodelovala na mladinski delovni akciji v Novi Gorici in dobila posebno priznanje.

Leta 1955 je začela delati v fakturnem oddelku takratnih Cen-

tralnih obratov na Smartinski 32. Po ločitvi strojno-prometne dejavnosti od kovinsko-predelovalne je prevzela posle tajnice direktorja Kovinskih obratov. Ta dela je zelo uspešno opravljala 10 let, nakar se je vrnila nazaj v svojo stroko, v likvidaturo.

Zadnjih 14 let pred upokojitvijo je bila vodja likvidature v tozdu Kovinski obrati Ljubljana. Rada se spominja preteklih časov, ko jih je bilo na Centralnih obratih dosti manj in so zato moral delati dosti več kot danes. Kljub temu je bilo delo vedno v prvem planu in narejeno pravočasno.

Brata Košir pa sta bila gonilna sila v proizvodnji Kovinskih obratov. V Gradis je najprej prišel eno leto starejši Janko. To se je zgodilo 18. avgusta 1948. leta po uspešno opravljeni ključavničarski šoli in sodelovanju v enotah KNOJ v letih od 1945 do 1948.

»Ogromno je bilo takrat treba delati,« se spominja Janko. »V glavnem smo večino del opravili ročno. Nismo imeli toliko dvigal, kot jih imamo danes. Kljub temu pa smo zaslužili več kot danes.

Težki fizični napor so botrovali številnim poškodbam. Tudi sam sem dobil pruh, zaradi kate-

rega sem bil večkrat operiran in potem nisem smel več fizično delati. Prerazporejen sem bil na lažje delo tako, da sem zadnja leta bil zadolžen za obračun proizvodnje.«

Miro Košir se je tako kot brat Janko rodil v Borovnici pri Ljubljani. Tudi on se je med vojno učil za kovinarja in leta 1945 uspešno opravil pomočniški izpit. Po

presegali norme.

Svoje organizacijske sposobnosti je dokazal kot skupinovodja, saj je skupina, ki jo je vodil bila vedno v samem vrhu Kovinskih obratov. »Z delom se je včasih dalo tudi zaslužiti, danes pa to ni več možno. Nemalokrat sem dobil plačo večjo kot naš direktor. To je pridnim delavcem omogočal sistem nagrajevanja po

Brata Košir in Ivanka Sterle

končani šoli je tri leta delal pri privatniku, potem pa do leta 1954 pri milici. Na nagovor brata je leta 1954 zapustil milico in prišel v Gradis — Centralne obrate. Kot ključavničar se je takoj izkazal s svojim odnosom do dela in sodelavcev. Bil je vedno med tistimi, ki so z najvišjimi odstotki

normativih, ki smo jih presejali tudi za 150 odstotkov,« je Miro dejal v pogovoru.

Takšnih delavcev kot so bili ti trije v Kovinskih obratih ne bomo imeli še nekaj časa. Zato z vso pravico lahko zapišemo, da odhajajo legende Gradisa.

C. P.